

TYÖVÄEN URHEILULIITON HELSINGISSÄ
TOUKOKUUN 31 P: NÄ 1942 PIDETTÄVÄN
L I I T T O N E U V O S T O N
KOKOUKSEN

ESITYSLISTA

SEKÄ

VUODEN 1941
TOIMINTAKERTOMUS

HELSINKI 1942

TYÖVÄEN URHEILULIITON HELSINGISSÄ
TOUKOKUUN 31 P:NÄ 1942 PIDETTÄVÄN
L I I T T O N E U V O S T O N
KOKOUKSEN

ESITYSLISTA

HELSINKI 1942
TYÖVÄEN KIRJAPAINO

TYÖVAEN URHEILULIITON HELSINGISSÄ TOUKO-
KUUN 31 PÄIVÄNÄ 1942 PIDETTÄVÄN LIITTONEUVOS-
TON KOKOUKSEN ASIALUETTELO.

1. Kokouksen avaus.
2. Ilmoitus edustajavaltuuksista.
3. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteami-
nen.
4. Vaalit: a) puheenjohtajain, b) äänenlaskijain ja c)
pöytäkirjantarkastajain.
5. Puhe- ja läsnäolo-oikeudesta päättäminen.
6. Kokouksen asialuettelon vahvistaminen.
7. Kokouksen työjärjestyksen vahvistaminen.
8. Liiton sääntöjen 16 §:ssä mainitut asiat:
  - 1) esitetään liiton toiminta- ja tilikertomukset tilintar-
kastuslausuntoineen vuodelta 1941.
  - 2) päätetään niistä toimenpiteistä, joihin toiminta- ja
tilikertomukset antavat aihetta,
  - 3) annetaan edellisen johdosta lausunto liittokokoukselle.
  - 4) valitaan tarpeelliset jäsenet liiton jaostoihin niistä
eronneiden jäsenten tilalle.
  - 5) vahvistetaan väliaikaiset kilpailusäännöt.
Kts. esitys n:o 1.
9. Määrätään liittojoukkueitten valitsijamiehet.
10. Liittoneuvostolle esitetyt alustukset:

- Esitys n:o 1. *Naistoimikunnan esitys.*
Kuulantyyöntö naisten mestaruuskilpailulajiksi.
- „ „ 2. *Tampereen piirin esitys.*
Liittovero.
- „ „ 3. *Länsi-Uudenmaan piirin esitys.*
Mestarimerkin vaatimukset.
- „ „ 4. *Liittotoimikunnan esitys.*
Sopimus Suomen Palloliiton kanssa.

ESITYS N:o 1.

Kuulantyyntö naisten mestaruuskilpailulajiksi.

Naistoimikunnan esitys.

Naistoimikunta ehdottaa, että yleisurheilusääntöjen 52 §:n naisten yleisurheilumestaruuskilpailuja koskevaan kohtaan lisättäisiin yksityislajina naisten kuulantyyntö. Esitys on syntynyt naisyleisurheilijain aloitteesta.

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta yhtyy naistoimikunnan esitykseen.

ESITYS N:o 2.

Liittovero.

Tampereen piirin esitys.

Tamereen piirikunta esittää, että liittoveroa ei kannettaisi vuodelta 1942 seurojen heikon taloudellisen aseman vuoksi. Koska maanpuolustustehtävissä olevat jäsenet ovat vapautetut jäsenmaksuista, eivät seurat itsekään saa tuloja jäsenmaksuista.

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta yhtyy Tampereen piirin kantaan vuoden alkupuoliskoon nähden ja esittää, että sille myönnettäisiin valtuudet päättää toisen vuosipuoliskon liittoverosta huomioonottaen, että tämä vero nimenomaan tulee piirien toiminnan hyväksi.

ESITYS N:o 3.

Mestarimerkin vaatimukset.

Länsisuudenmaan piirin esitys.

TULn Länsisuudenmaan piirikunta esittää, että mestarimerkkivaatimukset painijain ja nyrkkeilijäin kohdalta muutettaisiin ikämiehille edullisemmiksi. Niinpä piiri esittää, että esim. 3 liiton ikämiesmestaruutta, joista nyt saa 3×2 pistettä = 6 pistettä, oikeuttaisi 3×3 pisteeseen = 9 pistettä. Täten mestarimerkin yrittäjä saisi mahdollisuuden päästä

ikämiehenä 18 pisteellä mestarimerkin omistajaksi, johon tällä hetkellä ei edes 9 ikämiesmestaruutta oikeuta.

Toiseksi piiri esittää, että yllämainittujen alojen ikämiehille myönnettäisiin ikähyvitystä (suhde 2:3) sijoittumisesta yleisissä sarjoissa.

Liittotoimikunnan lausunto:

Liittotoimikunta esittää, että liittoneuvosto annettuaan asiasta lausuntonsa siirtäisi sen käsittelyn sääntömääräiselle liittokokoukselle, jolle jo aikaisemmin tehdyn päätöksen mukaan on esitettävä eri alojen mestarimerkkivaatimusten tarkistusehdotus, jota nykyhetkellä ei voida tehdä jaostojen jäsenten ollessa enemmistöltään asepalveluksessa.

ESITYS N:o 4.

Sopimus Suomen Palloliiton kanssa.

Liittotoimikunnan esitys.

Liittotoimikunta ehdottaa liittokokouksen toivomuksen mukaisesti, että yhteistoimintasopimus Suomen Palloliiton kanssa esitettäisiin uusittavaksi allaolevan sopimusluonnoksen mukaisesti.

1. Suomen Palloliitto ja Työväen Urheiluliitto sopivat yhteistoiminnasta seuraavaa:

Liitot voivat olla yhteistoiminnassa:

- a) Suomessa taikka ulkomailla tapahtuvissa olympialaisissa kisoissa, maaotteluissa, kansainvälisissä mestaruuskilpailuissa ja seuraotteluissa.
- b) Suomessa tapahtuvissa Suomen mestaruussarjoissa, liittojen ja paikallisissa piirien ja seurojen välisissä otteiluissa.
- c) Urheilukenttien ja urheilun oppilaitosten vihkiäisjuhlissa, maksuttomissa urheilun mainostilaisuuksissa sekä tilaisuuksissa, joiden nettotulot kokonaisuudessaan käytetään hyväntekeväisyystarkoituksiin.
- d) Seuraotteluissa, joihin kummankin liiton hallitus antaa suostumuksensa.

2. Osallistumisesta olympialaisiin kisoihin, maaotteluihin ja kansainvälisiin kilpailuihin sovitaan vähintään kahta kuukautta ennen kysymyksessä olevaa kilpailua tai ottelua, kiireellisissä tai muissa tapauksissa sen mukaan, kuin niistä erikseen sovitaan.

3. Liitot sopivat keskenään siitä, että

a) ne eivät salli toisesta sopimusliitosta toiseen siirtyvän jäsenensä osallistua mihinkään piirikunnalliseen, kansalliseen taikka kansainväliseen kilpailuun 6 kuukauden kuluessa siirtymispäivämäärästä lukien.

b) jäsenoikeuden saavuttamisen ehdoksi uudessa liitossa asetetaan se, että jäsen on todistettavasti entisessä liitossaan täyttänyt kaikki sen sääntöjen määräämät jäsenvelvollisuudet; todistuksen jäsenyyden vapauttamisesta voi antaa se seura, johon jäsen aikaisemmin on kuulunut, ja on tällainen todistus viipymättä annettava asianomaisen sitä anottava joko kirjallisesti tai kahden todistajan läsnäollessa;

c) jos jäseneksi pyrkivä entisessä liitossaan on kurinpidollisesta syystä tuomittu kilpailukelvottomaksi tai hänet on määrääjäksi erotettu liiton jäsenyydestä, eikä määräaika ole kulunut umpeen muuton tapahtuessa, kohdassa a) mainittu määräaika lasketaan alkavaksi siitä päivämäärästä, jolloin tässä kohdassa mainittu kilpailukelvottomuus tai erottamisaika päättyy.

4. Sopimusjärjestöt sitoutuvat kunnioittamaan toistensa itsemääräämisoikeutta, samoin järjestöllistä ja kasvatuksellista itsenäisyyttä, eiväkä pyri vaikeuttamaan toistensa sellaista kansainvälistä toimintaa, joka tapahtuu tämän sopimuksen ulkopuolella. Ne pyrkivät myös kykyjensä mukaan poistamaan sellaisia ilmiöitä, jotka häiritsevät yhteistoimintaa ja tässä tarkoituksessa eivät arvostele toistensa tekemiä yhteistoimintaa koskevia päätöksiä.

5. Ylläsovitua yhteistoimintaa toteuttamaan allamainittujen erikoismääräysten puitteissa muodostetaan:

1) Yhteistoimintavaliokunta, johon kuuluu 4

jäsentä, kaksi kummastakin liitosta. Puheenjohtajana toimii SPLn edustaja, jonka ääni ratkaisee äänestyksissä, joissa äänet menevät tasan. Valiokunnan tehtävänä on:

- valvoa, että yhteistoimintasopimusta noudatetaan;
- huolehtia maaottelujen ja mestaruussarjojen järjestämisestä;
- suorittaa maajoukkueiden johtajien valinnat;
- käsitellä taloudelliset kysymykset;
- käsitellä muut sopimuksesta aiheutuvat kysymykset, jotka eivät kuulu allamainitun valmennusvaliokunnan tehtäviin.

2) Valmennusvaliokunta, johon kuuluu 4 jäsentä, kaksi kummastakin liitosta. Puheenjohtajana toimii SPLn edustaja, jonka ääni ratkaisee äänestyksissä, joissa äänet menevät tasan. Valiokunnan tehtävänä on:

- suorittaa maajoukkueiden valinta;
- nimetä ennen valmennuskauden alkua maaotteluehdokkaat;
- järjestää yhteiset harjoitus- ja valmennusleirit sekä neuvontatilaisuudet;
- käsitellä muut varsinaisesti valmennusta ja valintaa koskevat asiat.

Kansallinen kilpailutominta.

Suomen mestaruuskilpailut, joissa noudatetaan Suomen Palloliiton kilpailusääntöjä. Mestaruus ratkaistaan jalkapalloilussa yhteisessä sarjassa. Suomen Palloliitto valitsee tähän ensimmäisenä vuotena 7, TUL 3 joukkuetta. Sarjasta putoo vuosittain 3 huonointa joukkuetta ja tilalle nousee 2 Palloliitosta ja 1 TULstä näiden järjestöjen määräämän karsinnan perusteella, kuitenkin niin, että sarjassa aina on vähintään 2 TULn joukkuetta.

Jääpallolusta sovitaan kussakin tapauksessa erikseen.

2. Kansalliset kilpailut:

Liitto-, piiri- ja seuraotteluista sopii asianomainen elin kussakin tapauksessa erikseen.

Kansainvälinen kilpailutoiminta.

Kansainväliset kilpailut:

a) Kansainvälisessä kilpailutoiminnassa maata edustaa Suomen Palloliitto, joka suunnittelee ja tekee maaottelusepimukset sekä esiintyy Suomessa pidettävien maaottelujen järjestäjänä.

b) Yhteistoimintavaliokunta huolehtii mm. TULn urheilijain FIFAn alaisesta ulkolaisesta kilpailutoiminnasta ja FIFAn alaisten ulkomaalaisten urheilijain osallistumisesta TULn kilpailuihin.

c) TUL sitoutuu kaikessa FIFAn alaisessa kansainvälisessä kilpailutoiminnassaan noudattamaan tarkoin FIFAn sääntöjä.

Talous.

Koko vuoden maaottelut käsitetään yhtenä toimintana; nettovoitto, sen jälkeen kun siitä on vähennetty maaottelujen järjestelymenot, valmennusmenot sekä mahdolliset muut maaotteluja koskevat menot, joista Yhteistoimintavaliokunta on tehnyt päätöksen, jaetaan kummankin liiton kesken edustustehtävien suhteessa.

Tiliselvitys kunakin vuonna on suoritettava 30. 11. mennessä.

Valmennus.

1. Edustusurheilijain valmennus on yhteinen kummankin liiton urheilijoille. Valmennuksesta aiheutuvat kulut otetaan vuosittain otteutilityksiin.

2. Muusta valmennuksesta ja koulutuksesta huolehtii kumpikin liitto täysin itsenäisesti ja erikseen.

Tämä sopimus astuu voimaan allekirjoittamispäivänä ja jatkuu vuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota ennen helmikuun 1. päivää (kunakin vuonna), jolloin se purkautuu saman vuoden huhtikuun 1. p:nä.

Työväen Urheiluliiton

Toimintakertomus

vuodelta 1941

Helsinki 1942

Työväen Urheiluliitto r.y.

KERTOMUS

TYÖVÄEN URHEILULIITON TOIMINNASTA VUONNA 1941

JOHDANTO.

Kuluneen vuoden toimintakertomus muodostuu pakostakin kuvaukseksi urheilutoiminnan kolmannelta perättäisestä tynkävuodesta. Tarkastelevassa mielessä näemme lupaavan alun, joka keskittyy organisation jälleenrakentamiseen, hajoitetun eheyttämiseen, voimien kokoamiseen ja tasaamiseen, mutta jo keväällä siirtyy aktiiviseen toimintaan valloittaen uutta alaa. Mutta juuri, kun kehityksen kaari on kohoamassa jyrkimpään nousuunsa, ulkoapäin vaikuttavat tekijät kerta kaikkiaan pysähdyttävät sen. Hapuillaan uutta otetta, se löydetään, mutta vain toteamuksella, että mitkään alkuvuoden loistavista suunnitelmista eivät ole toteutettavissa. Mutta kun suuremmat asiat ovat kyseessä, ote lujittuu ja keinotkin löytyvät, joilla itse pääasia säilyy vahingoittumattomana: Työväen Urheiluliitto on ja toimii!

JÄRJESTÖTOIMINTA.

Koko ensimmäinen vuosineljännes oli liittomme toiminnassa valmistautumista keväällä pidettävään liittokokoukseen. Samanaikaisesti piirikunnat ja seurat valmistautuivat kevään toiseen merkkitapaukseen, piirijuhliin. Liittotoimikunta ja liiton toimisto panivat parastaan valmistukseen uudet kurssit ja neuvontasuunnitelmat käytäntöön soveltuvalle asteelle.

Toiminnan yllättävästä voimakkuudesta ja valmistelujen perinpohjaisuudesta antoi oivallisen kuvan huhtikuun 27.—29. päivinä kokoontunut liittokokous, jonka varjoon koko-

naan jäi päivää aikaisemmin riuskasti kokousta pitänyt liitto-neuvosto. Vakava pyrkimys eteenpäin ja jatkuvaan kehitykseen, valoisa usko työläisurheilun tulevaisuuteen — siinä kokoukselle tunnusomaiset piirteet. Hätäilemättä ja kiivailematta tutkittiin mennyttä taivalta ja uudet suunnitelmat saivat tarpeellisen muokkauksen ennen hyväksymistä. Näin hyväksyttiin liiton uudet säännöt, periaateohjelma sekä kurssi- ja neuvontatyön uudestisuunnittelu. Mitä nämä merkitsevät käytäntöön sovellettuina, sen pystyy vasta rauhanaikainen toiminta tulevaisuudessa osoittamaan.

Aivan kuin liittokokouksessa ilmenneen jäyhän mielen ilmaisuuna ulospäin esiintyivät touko—kesäkuun vaihteessa toimeenpannut piirijuhlat. Ensimmäisen kerran liittomme kokoomassaolon aikana pystyimme sellaiseen suursaavutukseen, että kaikki piirikunnat, joukossa jopa ensikertalaisiakin, toimeenpanivat samoina sunnuntaiseutuina kesäsesongin alkajaisiksi piirijuhlansa. Kymmenet tuhannet katselijat, ja tuhannet osanottajat todistavat kyilin selvästi tuloksen myönteisyyttä.

Valitettavasti juuri tällöin ensimmäiset synkät pilvet nousivat poliittiselle taivaalle synkentäen ei vain urheiluelämämme vaan kaiken järjestötyön samoin kuin rauhanaikaa varten organisoidun yhteiskuntaelämän tulevaisuuden. Sota puhkesi runsaan vuoden väliajan jälkeen uudelleen ja sitä jatkui vuoden loppuun. Merkittäköön kuitenkin työväen urheilutoiminnan kannalta muistiin toteamus, että toimintaa keskeytymättä oli ja loppupuolella jopa sangen vilkkaasti. Tämä on todistuksena aikaisempien vuosien herkeämättömän järjestökoulutuksen tarpeellisuudesta.

MUU TOIMINTA.

On luonnollista, että kilpailutoiminta pääpainoltaan rajoittuu vuoden alkupuoliskolle, sillä sodan syttyessä aktiiviainee melkein pä kokonaan joutui asepalvelukseen. Mitä sitä vastoin on pidettävä erinomaisena saavutuksena, on kilpailutoiminnan

nopea elvyttäminen ja hyvään vauhtiin saattaminen vuoden loppua kohti. Kotirintamalla työskennelleet toverit ovat siten erinomaisesti osoittaneet ymmärtäneensä sodan heidänkin toiminnalleen asettamat vaatimukset.

Toiminnallisesti voimailu on ensitilalla, sillä niin painijat kuin nyrkkeilijät ehtivät suorittaa asianmukaiset mestaruuskilpailunsa ja sen lisäksi yhteiset Suomen mestaruuskilpailut, joissa he kunnialla suorittivat osuutensa. Nyrkkeilijät ehtivät vielä suorittaa yhdessä SNLn nyrkkeilijäin kanssa maaottelun Ruotsia vastaan, jonka he voittivat 13—3. Merkittäköön tässä myös muistiin suomalaisen työläispainijajoukkueen matka Ruotsiin.

Mutta muut urheilunalatkin ehtivät suorittaa mainittavan työn omilla saroillaan. Niinpä jääpallolijat suorittivat liittottelun SPL:n B-joukkuetta, hiihtäjät voitokkaan ottelun SFIN joukkuetta vastaan sekä pyöräilijät voimaperäisen harjoituskuurin tanskalaisen valmentajan Pfeifferin johdolla, joka päättyi velodromin vihkiäiskilpailuihin. Erikoisesti on mainittava vielä yleisurheilu, joka vannoutuneen patrioottinsa Väinö Koivulan ansiosta ehätti elvyttämään kilpailutoimintaa sodan puhkeamisen jälkeen n.s. harjoituskilpailuilla, joita esim. yleisurheilussa suoritettiin 13, ja sen jälkeen muilla urheilunaloilla useampia. Kilpailumielessä ottelu SFI—TUL Turussa 15.—16.6. muodostui yleisurheilijain merkkitapaukseksi. Ottelun voitti TUL niukasti pistein 102—101. Tässä yhteydessä on myös merkittävä koripalloilun voimakas toiminta heti alusta alkaen.

Naisten ja nuorten kilpailutoiminta kehittyi edellämainsuissa poikkeuksellisissa oloissa esimerkillisen voimakkaaksi. Yleisurheilussa omat mestaruuskilpailut ja muilla aloilla esimerkillisen voimakas toiminta sekä sodan aikana erikoisesti viihdytystoiminta ovat ansioita naisille kerrakseen. Samalla tavalla naiset omalla tahollaan vyöttivät itsensä miesten tehtäviä varten ja suorittivat kunnialla osuutensa. Mainittakoon vain poikain yhdessä Suomen Poikaurheiluliiton edustajien

kanssa suorittama maa-ottelu Ruotsin kanssa, jossa liittoamme edustivat puheenjohtaja Rinne ja 4 liittomme alle 18-v. yleisurheilijaa sekä loistavat syyskesän tulokset yhteisissä kilpailuissa.

Lopuksi mainittakoon talvella suoritettu *Kaikki-Mukaan* kilpailu hiihdossa, joka oli ensimmäinen käytännöllinen ilmaus yhteistoimintasopimuksen solmimisesta SAKn kanssa sekä *maa-ottelumarssi*, jossa maamme osoitti olevansa massaurheilun organisoimisessa naapurikansaansa toistaiseksi huomattavasti edellä.

LIITTOKOKOUS.

Liittokokous kokoontui sääntömääräisestä kokoontumisajastaan vuodella lykättyyn kokoukseensa 27.—28. 4. -41 Helsinkiin. Liiton jäsenistöä edusti sääntömääräiset 70 piirikunnittain valittua edustajaa. Kokouksen puheenjohtajina toimivat *M. Ekblom, E. Rantanen* ja *V. Kauranen*.

Kokouksessa käsiteltiin liiton sääntöjen määräämät ja kokoukselle esityksinä jätetyt asiat. Pöytäkirja päätettiin painattaa ja jakaa liittoon kuuluville seuroille, liittokokousedustajille ja piiritöimikunnille 1 kpl. kullekin.

Liittokokouksen pöytäkirja ilmestyi painosta jo helmikuun alussa, mutta viipyi painotuotetarkastuksessa noin pari kuukautta ja toimitetaan jäsenistölle v. 1942 liittoneuvoston esityslistan ohella.

LIITONEUVOSTO.

Liittoneuvosto kokoontui sääntömääräiseen kokoukseensa 26. 4. -41. Piirejä edustivat kokouksessa seuraavat piirien valtuuttamat henkilöt:

Eteläsaimaa, Juho Peltonen
 Eteläsavo, A. Savolainen
 Helsinki, U. Siivonen
 Häme, Hj. Elomaa
 Karjala, R. Pietarinen

Keskisuomi, V. Kauranen
 Kuopio, K. Kortelainen
 Kymnlaakso, E. Lukkari
 Lahti, O. Kautto
 Länsi-uusimaa, K. Ranta
 Oulu ja Peräpohjola, Y. Greus
 Pohjanmaa, L. Kontturi
 Porvoo, E. Koivisto
 Satakunta, M. Ekblom
 Tampere, P. Virtanen
 Varsinaissuomi, A. Heinonen

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksessa käsiteltiin viisi esitystä. Pöytäkirjan painattamisesta ja toimittamisesta jäsenseuroille viitataan liittokokouspöytäkirjan kohdalla saanottuun.

LIITTOTOIMIKUNTA.

Liittotoimikuntaan kuuluivat toimintakertomusvuonna ajalla 1. 1.—28. 4. -41, 21.—24. 11. -37 pidetyn sääntömääräisen liittokokouksen valitsemina Urho Rinne puheenjohtajana, A. E. Heiskanen varapuheenjohtajana; varsinaisina jäseninä T. H. Vilppula, V. Laherma, Taimi Taisto, K. A. Vuori ja O. Suvanto sekä varajäseninä E. K. Kalervo, J. Erjama, A. Leskinen ja H. Kangas. Tämän liittotoimikunnan jäsenet kävivät kokouksissa seuraavasti: U. Rinne 17, A. E. Heiskanen 18, T. H. Vilppula 13, V. Laherma 14, K. A. Vuori 14, H. Kangas 17, E. K. Kalervo 9, O. Suvanto 18, A. K. Leskinen 10, J. Erjama 11 ja Taimi Taisto 16.

Kokouksia pidettiin 18 ja pykälää merkittiin pöytäkirjoihin 380.

Liittokokouksessa 27.—28. 4. -41 valittiin liittotoimikuntaan seuraavat jäsenet: U. Rinne puheenjohtaja, A. E. Heiskanen varapuheenjohtaja, T. H. Vilppula, O. Suvanto, H. Kangas, K. A. Vuori, O. Haini, K. Ranta ja Lilli Pesonen sekä varajäsenet P. Tervo, U. Siivonen ja V. Suominen. Näistä uskollii-

nen ja tarmokas toveri Hugo Kangas kaatui Karjalan Kannaksella 18. 8. -41. Kaksi viikkoa aikaisemmin eli 2. 8. -41 kuoli liittomme perustajajäsen ja entinen monivuotinen puheenjohtaja T. H. Vilppula. Näin on liittotoimikunta heti alussa menettänyt kaksi työteliästä ja omalla alallaan korvaamatonta jäsentä.

Uusi liittotoimikunta kokoontui kuluneen vuoden aikana 34 kertaa. Kokouksissa ovat varajäsenet olleet läsnä. Jäsenet ovat käyneet kokouksissa seuraavasti: U. Rinne 28, A. E. Heiskanen 11, T. H. Vilppula 11, O. Suvanto 33, K. A. Vuori 26, Hugo Kangas 6, K. Ranta 32, O. Haini 7 ja Lilli Pesonen 25, P. Tervo 7, U. Siivonen 33 ja V. Suominen 18.

Kokouksissa käyntejä arvosteltaessa on huomioitava, että liittotoimikunnan jäsenistä A. E. Heiskanen, O. Haini, P. Tervo ja V. Suominen kesäkuusta lähtien ovat olleet puolustuslaitoksen ja puheenjohtaja Rinne sodan alkuvuokoina kenttäpostin palveluksessa.

NAISTOIMIKUNTA.

Naistoimikuntaan kuuluivat vuoden 1937 liittokokouksen valitsemina Taimi Taisto puheenjohtajana, Mirjam Korhonen varapuheenjohtajana, Vieno Linnomaa, Rauha Kettula-Ruohonen, Alli Salomaa ja varajäsenet Margit Hietämäki, Taina Lehtonen-Suominen ja Aune Kalervo.

Tämän naistoimikunnan jäsenet kävivät kokouksissa seuraavasti: Taimi Taisto 8, Mirjam Korhonen 6, Alli Salomaa 5, Rauha Ruohonen 4, Margit Hietämäki 7, Vieno Linnomaa 6, Aune Kalervo 7 ja Taina Lehtonen 0.

27.—28. 4. -41 pidetyn liittokokouksen valitsemina ovat naistoimikuntaan ajalla 28. 4.—31. 12. -41 kuuluneet Lilli Pesonen puheenjohtajana, Taimi Taisto varapuheenjohtajana, Lempi Kuparinen, Rauha Ruohonen, Elma Pyykönen, Helga Lehtoranta, Maire Rajala, Regina Marjanen ja Taimi Hirvonen.

Tämä naistoimikunta kokoontui liittokokouksen jälkeen 14 kertaa ja kävivät sen jäsenet kokouksissa seuraavasti: Lilli

Pesonen 10, Taimi Taisto 10, Lempi Kuparinen 12, Rauha Ruohonen 8, Elma Pyykönen 9, Maire Rajala 8, Helga Lehtoranta 10, Regina Marjanen 10 ja Taimi Hirvonen 6.

JAOSTOT.

Liittokokouksessa hyväksytyjen uusien sääntöjen mukaan jaostojen jäsenet valitaan seuraavaan liittokokoukseen saakka. Jäsenmäärä on nyt viisi. Varajäseniä ei valita.

Liittokokouksessa valittiin eri toiminta-aloja varten 16 jaostoa. Jaostojen toiminta oli aluksi erittäin vilkasta, mutta sodan puhkeamisen jälkeen vain pari jaostoa on voinut kokoontua useammin.

Seuraavassa luettelossa on ensinmainittu puheenjohtaja, toinen varapuheenjohtaja ja viimeinen liittotoimikunnan edustaja. Sulkumerkeissä nimien jäljessä mainitaan kokouksissa käynti.

Hiihtojaosto: K. Niininen, J. Erjama, S. Rämä, V. Hieta-nen, V. Peura ja K. Ranta. — Ei ole kokoontunut.

Kasvatusjaosto: O. Haini, L. Nurmi, P. Lönngren, Elina Jää keläinen, Greta Rajala ja L. Pesonen. — 1 kokous.

Koripallojaosto: L. Kivi (3), V. Suominen (2), O. Valpas (3), T. Mustonen (3), A. Saastamoinen (2) ja V. Suominen. — 3 kokousta.

Luistelujaosto: Y. Pirhonen, H. Helenius, O. Larsen, E. Jäntti, V. Lampinen ja O. Suvanto. — Ei ole kokoontunut.

Moottoripyöräilyjaosto: V. Lindgren, U. Suomalainen, O. Sahrlund, S. Saikkonen, U. Sorakorpi. — Ei ole kokoontunut.

Nuortenjaosto: E. Virtanen (4), E. Salo (3), R. Rönholm (3), T. Hervalta (3), V. Vanhanen ja O. Haini. — 4 kokousta.

Nyrkkeilyjaosto: U. Ronkanen (2), H. Nurmio (1), E. K. Kalervo (1), E. Alho (1), A. Lehtevä (2) ja A. E. Heiskanen — 2 kokousta.

Painijaosto: K. A. Vuori (4), S. Koskinen (5), K. Mäkelä (3), A. Leino (2), V. Pahlsten (5). Liittotoimikunnan edustaja K. A. Vuori. — 5 kokousta.

Painonostajaosto: M. Hokkanen (1), A. Holopainen (1), O. Hurme (1), A. Broström, O. Luoma. — 1 kokous.

Palloilijaosto: E. A. Vuokko (7), K. Altti (7), A. Pulkkinen (7), V. Siren (7), A. Metsälä (7) ja P. Tervo. — 7 kokousta.

Pesäpallojaosto: O. Suvanto (3), V. Soinin (2), P. Vaahtera (3), K. Vuorio (2), L. Kadenius (3). Liittotoimikunnan edustaja O. Suvanto. — 3 kokousta.

Purjehdusjaosto: L. Forsten, K. Joutsen, V. Väinölä, E. Glans, R. Glans. — Ei ole kokoontunut.

Pyöräilyjaosto: K. Hagström (4), R. Valasti (3), S. Lahtinen (4), V. Malin (4), A. Koskenvesi (4) ja U. Siivonen. — 4 kokousta.

Uinti- jaosto: V. Leskinen (2), O. Rauttu (2), E. Koikkalainen (2), K. Nieminen (2), Kerttu Ketola (2). Liittotoimikunnan edustaja V. Leskinen. — 2 kokousta.

Voimistelijaosto: Y. Ahtio (1), O. Puukilainen (1), V. Laherma (1), V. Parkkinen (1), K. Mulli (1) ja T. Määttä. — 1 kokous.

Yleisurheilujaosto: H. Kangas (4), U. Siivonen (3), V. Järvinen (4), E. Salminen (3), A. Hakala (4). Liittotoimikunnan edustaja H. Kangas. — 4 kokousta. — Sota aiheutti jaostoillekin henkilömenetyksiä. Elokuun viimeisellä viikolla kaatui pesäpallojaoston jäsen Kauko Vuorio ja saman kuukauden viimeisenä päivänä luistelujaoston jäsen Ole Larsen.

HENKILÖKUNTA.

Liiton sihteerinä toimi toimintakertomusvuonna Väinö Leskinen. Hänen jouduttuaan 18. 6. Puolustuslaitoksen palvelukseen sihteerin tehtäviä hoiti oman toimensa ohella 31. 10 saakka taloudenhoitaja Viktor Penttinen.

Liiton taloudenhoidosta on vastannut Viktor Penttinen.

Jaostosihteerinä toimi Onni Helenius, joka toistakymmentä vuotta ainutlaatuisella kyvyllä ja tarmokkuudella hoiti ensimmäisen jaostosihteerin tehtäviä, joutui 22. 6. täyttämään asevelvollisuuttaan, eikä siltä matkalta enää elävänä palannut. Hän

kaatui 14. 9. — 41. Samanaikaisesti hänen kanssaan joutui liiton järjestäjä Toivo Määttä asepalvelukseen, ollen siellä vuoden loppuun saakka ja edelleen. Sodan aikana on jaostosihteerinä Väinö Koivula huolehtinut jaostosihteerien tehtävistä.

TUL-lehden päätoimittajana on toiminut Lauri Nurmi. Hänen astuttuaan armeijan palvelukseen toimittaja Eino Jäntti on vastannut TUL-lehden toimittamisesta.

Naissihteerinä on toiminut Greta Rajala.

Liiton toimistossa toimi kirjanpitäjänä kertomusvuotena Siiri Vuorinen ja toimistoapulaisina Aili Kaukonen ja Salli Voutilainen. Lähetteinä toimivat Sakari Vuorio ja 15. 2. lähettien Kaija Heinonen.

Toimintakertomusvuotena toimivat yleisurheiluvallmentajana Aulis Oksa 1. 3. — 15. 9. — 41 ja naisjärjestäjänä Liisa Ahonen 1. 2. — 15. 7. — 41.

JULKAISUTOIMINTA.

TUL-lehteä julkaistiin entiseen tapaan liiton pää-äänenkannattajana kerran viikossa. Keskikesälläkin, sodan alkuvaiheina, lehti ilmestyi säännöllisesti, joskin olosuhteiden pakosta sivumäärältään normaalia pienempänä. Syyskuussa julkaistiin erikoinen maanpuolustusnumero, jota jaettiin huomattava määrä ilmaiseksi eri joukko-osastoissa palveleville liiton jäsenille. Lehden päätoimittajana oli Lauri Nurmi ja aputoimittajana Eino Jäntti, joka Nurmen jouduttua kesäkuussa Puolustuslaitoksen palvelukseen yksin on huolehtinut lehden toimittamisesta. Naisjäsenistön äänenkannattajaa Työläisnaisten Urheilulehteä, julkaistiin säännöllisesti kerran kuussa. Helmikuun numero ilmestyi erikoisena Tampereen numerona, maaliskuun numero Varsinaissuomen numerona ja toukokuun numero laajana 20-vuotisjuhlanumerona. Lehden toimittamisesta huolehti naissihteerinä Greta Rajala.

Sodan vuoksi ei suunniteltua vuosikirja-kalenteria julkaistu. Sen sijaan TUL:n Joululehti julkaistiin entiseen tapaan erillisenä

ja entistäänkin laajempaan kuvitettuna joulujulkaisuna. Sen toimittamisesta huolehtivat Väinö Koivula ja Eino Jäntti.

Vakinaisten julkaisujen lisäksi julkaistiin sääntöjä, kilpalupöytäkirjoja jne.

Voimistelujaoston toimesta ilmestyi painosta Väinö Laherman ja Yrjö Ahtion laatima "Voimistelunohjaajan kurssikirja", 80-sivuinen teos, painos 1.500 kpl.

Liiton kustannuksella julkaistiin Onni Heleniuksen laatima "Jalkapallon sarjakirja 1941", 96-sivuinen opus, painos 3.000 kpl.

Koripallojaosto julkaisi Lennart Kiven laatiman 16-sivuisen lentokirjaseen "Reipas peli reippaalle nuorisolle", jota jaettiin vapaasti liiton kaikille seuroille.

Yleisurheilujaoston toimesta julkaistiin lentolehtinen "Paa-vo Nurmen harjoitusohjeet 5.000—10.000 metrin juoksijoille" jota jaettiin vapaasti seuroille ja yksityisille juoksun harrastajille.

Naistoimikunta painatti naisten valistusviikkoa varten "Ohjelmistoa TUL:n naisten juhliin ja keskusteluiltoihin" — lentokirjaseen, jota jaettiin ilmaiseksi liiton jäsenseuroille. Edelleen naistoimikunta monistutti Maija Varmaalan "10 voimistelunohjelman sarja", jota liiton jäsenseurat ovat saaneet tilata toimistosta. Monisteen hinta oli 50:—.

KIRJEENVAIHTO.

Sota-aikaan nähden toimintakertomusvuoden kirjeenvaihto oli erittäin vilkasta. Alkusysäyksen tälle antoi luonnollisesti liittokokousta koskevat liiton taholta lähteneet kyselyt, mutta liiton toimisto on tyydytyksellä todennut, että seurojen ja piirikuntien kirjeenvaihtajat yhä selvemmin ja täsmällisemmin toimittavat kirjallisia asioitaan.

Saapuneita:	1942	1941
Kirjeitä	n. 4.100 kpl.,	5.700 kpl.
Arvolähetyksiä	3.695 „	2.854 „

Lehtitilaukskirjeitä	n. 4.080 kpl.	5.500 kpl.
Tarviketilauksia	1.240 „	1.450 „
	<hr/>	<hr/>
	Yhteensä 13.115 kpl.,	15.504 kpl.

Lähetettyjä:	1942	1941
Kirjeitä	9.115 kpl.,	8.252 kpl.
Kiertok. ja +s.	11.600 „	11.143 „
Postiennakkolähetyksiä	1.136 „	1.168 „
	<hr/>	<hr/>
	Yhteensä 21.851 kpl.,	20.563 kpl.

REKISTERIASIAT.

Seurojen rekisteröimis- ja muutosilmoituksia tarkastettiin liiton toimistossa ja lähetettiin Yhdistysrekisteritoimistoon 121 kpl., joista 7 uutta.

KURSSI- JA NEUVONTATOIMINTA.

Liiton kurssi- ja neuvontatoiminta näytti keväällä paisuvan ennätysmäiseksi. Tähän vaikutti ratkaisevasti lisääntyneet käyttövarat samoin kuin yleensäkin vilkastunut kevätkausi. Jo yksistään piirijuhlia varten suoritettiin kautta maan todellista voimistelun massavalmennusta. Sota keskeytti kuitenkin parhaimpienkin suunnitelmien kypsyttämisen.

Allaolevassa selostetaan liiton ja sen jaostojen toimeenpanemat kurssi- ja neuvontatilaisuudet v. 1941. Koska poikkeuksellisen ajan takia vain muutamista piireistä on saapunut toimintakertomuksia, emme entiseen tapaan voi tässä tilastossa huomioida piirikuntien itsensä järjestämiä tilaisuuksia.

Huhto:

päiviä tunt. osanott.

Tammi—helmikuussa neuvontaa Oulun ja Peräpohjolan, Pohjanmaan, Tampereen, Länsi-uudenmaan ja Helsingin

piirikunnissa, yht. 20 paikkakunnalla,
neuvojana Martti Salminen ..... 40 — 556

Hyppymäenlasku:

Nokiällä tuomarikurssit 14.—16. 2., oh-
jaajana A. K. Leskinen 3 15 46

Tammi—helmikuussa neuvontaa 6 paik-
kakunnalla, neuvojina Sven Halvor-
sen, Vilho Peura ja Arvo Talsi 12 30 135

Jalkapalloilu:

18.—24. 5. piirivalmentajakurssi Helsin-
gissä, ohjaajana Yrjö Tuhkanen, luen-
noitsijana Onni Helenius ..... 7 — 30

Koripalloilu:

Neuvontakurssit Helsingissä tammi-
kuussa, ohjaajina N. Tammisalo, A. G.
Järvi, E. Huotari ja Framelius 5 16 42

Marras—joulukuussa käytännölliset pe-
lineuvontakurssit, ohjaajina A. G. Jär-
vi, M. Jacobson, B. Forsten, E. A. Jau-
ros ja O. Suvanto 6 12 76

Marras—joulukuussa yhteiset tuomari-
kurssit Suomen Koripalloliiton kanssa,
ohjaajana A. G. Järvi 4 6 8

Nyrkkeily:

7.—13. 1. valmennusleiri Helsingissä
yhdessä Suomen Nyrkkeilyliiton kans-
sa, ohjaajina N. Somerkoski ja R.
Andersin ..... 7 — 7

Paini:

Helmi—maalis—huhtikuussa neuvontaa

Kyminlaakson, Eteläsaimaan, Etelä-
savon, Kuopion, Karjalan, Hämeen ja
Länsi-uudenmaan piireissä, yhteensä
22 paikkakunnalla, neuvojana Matti
Haajanen ..... 66 — 418

Pyöräily:

11.—20. 5. velodroomikurssit Helsingissä
yhdessä Suomen Pyöräilyliiton kanssa
erikoismiehille, ohjaajana tanskalai-
nen Karl Pfeiffer ..... 19 — 19
Sama iltaisin laajemmalle piirille.

Touko—kesäkuussa neuvontaa Porvoossa,
Tampereella, Lahdessa, Helsingissä ja
Turussa yhdessä Suomen Pyöräilylii-
ton kanssa, ohjaajana Karl Pfeiffer 19 — 85

Yleisurheilu:

18.—22. 5. kestävyysjuoksijain kurssi
Lahden Jalkarannassa, ohjaajana Paa-
yo Nurmi, apulaisina Aulis Oksa
ja Valto Salmi ..... 5 — 15

Touko—kesäkuussa yleisurheilijain val-
mennuskursseja Vierumäellä yhdessä
Suomen Urheiluliiton kanssa, pääoh-
jaajana Armas Valste ..... 23 — 12

Maalis—huhti—touko—kesäkuussa neu-
vontaa eri puolilla maata 15 eri paik-
kakunnalla, neuvojana liiton yleisur-
heiluvallmentaja Aulis Oksa ..... 64 — 500

Voimistelu:

Piirijuhlavoimisteluneuvontaa liiton
kaikissa piirikunnissa 23. 2.—25. 3.,

ohjaajana Toivo Määttä, seuraavasti:

Eteläsaimaa	—	—	31
Eteläsavo	—	—	18
Häme	—	—	29
Karjala	—	—	30
Keskisuomi	—	—	23
Kuopio	—	—	34
Kyminlaakso	—	—	62
Lahti	—	—	16
Länsiuusimaa	—	—	28
Oulu ja Peräpohjola	—	—	12
Pohjanmaa	—	—	28
Porvoo	—	—	28
Satakunta	—	—	37
Varsinaissuomi	—	—	37

Piirikunnallinen kurssi- ja neuvontatoiminta.

Toimitsijain puutteessa kaikki piirikunnat eivät ole voineet laatia tilastoja vuoden 1941 piirien omassa keskuudessa tapahtuneesta neuvonnasta. Sodan vuoksi suunniteltua neuvontaa useissa paikoin ei lainkaan voitu toteuttaa. Suurimmat piirikunnat kuten Tampereen, Varsinaissumen, Länsiudenmaan jne. ovat poikkeuksellisista oloista huolimatta määrätietoisesti jatkaneet neuvontatyötä. Kautta maan tapahtui voimisteluneuvontaa piirijuhlavoimistelun harjoitusneuvonnan muodossa, jota varten kukin piirikunta oli valinnut omat piirineuvojansa.

KILPAILUTOIMINTA.

Kansalliset ym. kilpailut.

Kertomusvuoden kilpailutoiminta rajoittuu itsenäisenä vuoden alkupuoliskoon ollen loppupuolella vuotta hajanaisen ja enemmän tai vähemmän epäitsenäisen "harjoituskilpailun" luontoista. Allaolevassa tilastossa esiintyvät tiedot ovat kerätyt yksinomaan TUL-lehden ja jaostoille tehtyjen kirjallis-

ten anomusten perusteella, joten ne piirikunnalliseen kilpailutoimintaan nähden ovat kokonaan puutteelliset.

1. = kansainväliset, 2. = kansalliset, 3. = piirikuntaottelut, 4. = kansalliset seuraottelut ja 5. = piirikunnalliset seuraottelut.

	1.	2.	3.	4.	5.	Yht.
Hiihto	—	23	—	—	9	32
Jalkapallo	—	—	—	3	26 ²⁾	29
Jääpallo	—	—	—	8	5 ¹⁾	13
Koripallo	—	—	—	—	— ³⁾	—
Luistelu	—	2	—	—	—	2
Mäenlasku	—	8	—	—	—	8
Nyrkkeily	—	21	—	1	11	33
Paini	3	24	1	—	8	36
Painonnosto	—	3	—	—	—	3
Pesäpallo	—	—	—	—	12	12
Pyöräily	—	5	—	—	1	6
Uinti	—	4	—	—	—	4
Yleisurheilu	1	11	1	2	33	48
	4	101	2	14	105	226

Liiton mestaruuskilpailut.

Vuonna 1941 järjestettiin seuraavat liiton mestaruuskilpailut:

Hiihto: 22.—23. 2. Kymin Veikot.

Hyppymäenlasku: 2. 3. HTH—Käpylän Kunto.

Luistelu: 1.—2. 2. HTL.

Murtomaajuoksu: 18. 5. Lahden Kaleva.

Naisten yleisurheilu: 24. 8. TULn naistoimikunta.

Nyrkkeily: 9.—10. 3. Tampereen Yritys—TKV.

1) Piirikuntien mestaruussarjojen otteluja ei tässä ole huomioitu.

2) Samoin kuin edellä.

3) Helsingissä suoritettiin tässä uudessa urheilulajissa 2 sarjaa.

- Paini: 1. osa Tainionkosken Tähti 15.—16. 2.
2. osa Lohjan Louhi 15.—16. 2.
3. osa Jyväskylän Veikot—Vaajakosken Kuuhu
15.—16. 2.

Painonnosto: 2. 3. Jokelan Kisa.

Voimistelu: 15.—16. 3. TKT—TY—TKV—Tampereen piirin voimistelujoukko.

Joukkuemestaruuskilpailut.

Jääpalloilu: 2 lohkosarjaa, läntisessä 5 j itäisessä 4 joukkuetta. Mestaruusottelu lohkosarjojen voittajien kesken. Yhteinen otteluluku 17. Mestaruuden voitti Maarian Pyrkivä.

Jalkapalloilu: 12 joukkueen mestaruussarja, 2 lohkon suursarjaa kummassakin 6 joukkuetta ja 6 maakuntasarjaa, joissa yhteensä 32 joukkuetta. Mestaruussarjassa ehdittiin suorittaa 26, suursarjassa 6 ja maakuntasarjoissa 10 ottelua, yhteensä 42 ottelua 167:stä.

KANSAINVALINEN KILPAILUTOIMINTA.

Ulkomaalaisia Suomessa.

4.—5. 1. Vuoksenniskan Vesan ja 11.—12. 1. Varkauden Tarmon kansainvälisissä painikilpailuissa ruotsalaiset Helge Lind ja Folke Hindersson.

24.—25. 5. Turun Toverien kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa ruotsalaiset Ake Stenqvist ja Arvid Fernström.

Suomalaisia ulkomailla.

Yhteistoimintakilpailujen yhteydessä mainittujen tapausten lisäksi liittomme jäsenet kilpailivat vuonna 1941 ulkomailla seuraavasti:

19. 1. nyrkkeilijät Aatos Hjerp ja Matti Kostiaainen Kirunassa ja edelleen 21. 1. Bodenissa.

Helmikuun alussa painijat Kaarlo Vallo, Väinö Mattila ja Onni Heiskala Ruotsissa eri paikkakunnilla.

7. 2. hiihtäjä Heikki Kujala hiihdon maailmanmestaruuskilpailuissa sotilaspartiojoukkueen varamiehenä Cortinassa

Italiassa. Paluumatkalla Kujala osallistui Garmisch-Partenkirchenin talviurheilujuhlan 18 kilometrille.

Maaliskuun alussa painijat Veikko Holmberg, Arvo Leinonen, Vilho Lempinen, Viljo Heiskanen, Onni Heiskala, Viljo Lindqvist ja Unto Rutanen Ruotsissa useilla eri paikkakunnilla, johtajana Arvo Leino.

3.—9. 3. painijat Reino Talvitie ja Eino Hartikka Malbergetissä.

16. 3. Veikko Nyqvist Berlinissä.

23. 3. hiihtäjä Urho Niemi ja mäenlaskija Alarik Nikul Kirunassa.

2. 6. keihäänheittäjä Tapio Rautavaara Härnösandissa.

30.—31. 8. uimari Aatos Laine Breslaun nuorisokisoissa.

YHTEISTOIMINTA.

Maaottelut.

Yhteisesti SVULn eri liittojen kanssa ovat seuraavat liittomme urheilijat suoritetuissa maaotteluissa edustaneet Suomea:

19. 1. Suomi—Ruotsi nyrkkeilymaaottelussa Helsingissä Lauri Kostamo, Vilho Urhonen ja Arvo Lundell.

8. 2. Saksa—Suomi nyrkkeilymaaottelussa Passaussa Unto Rask, Aarno Laaksonen, Erkki Jokinen, Aatos ja Arvo Lundell, varamiehenä Eino Vaelma, avustajana Tauno Peltonen. Samalla matkalla Suomen joukkue suoritti Stettinissä 12. 2. toisen epävirallisen maaottelun Saksan kanssa.

23. 3. Saksa—Suomi painimaaottelussa Nürnbergissä Teivo Tamminen ja toisena johtajana Aksel Lemberg.

28. 9. Tukholmassa Ruotsi—Suomi alle 19-vuotiaitten yleisurheilumaaottelussa Voitto Jalava, Runar Holmberg, Ake Rantalala ja Urho Putkonen sekä liiton puheenjohtaja Urho Rinne. *Yhteiset Suomen mestaruuskilpailut.*

Vuonna 1941 oli useilla urheilun aloilla määrä pitää yhteiset Suomen mestaruuskilpailut. Ennen sodan puhkeamista ehdittiin niistä suorittaa seuraavat:

- 2.—3. 2. alokasnyrkkeilyssä, Helsinki.
 1.—2. 3. painissa, Halla ja Isokyrö.
 14.—16. 3. hiihdossa ja mäenlaskussa, Kuopio.
 18.—19. 3. nyrkkeilyssä, Helsinki.
 30. 3. painimaaottelussa, Helsinki.
 15. 6. joukkuevoimistelun riviliikkeissä, Helsinki.

Liitto-ottelut.

Liitto-otteluja suoritettiin toimintakertomusvuonna seuraavasti:

8.—9. 2. Kotkassa ensimmäinen luisteluliitto-ottelu SLL—TUL, jonka SLL voitti pistemäärällä 1025,16—1071,12. TULn edustajat: A. Räsänen, O. Larsen, R. Evävaara, T. Sormunen, T. Lahdelma ja T. Palmio, huoltajana Paavo Virtanen.

8.—9. 3. Ensimmäinen hiihto- ja mäenlaskuottelu SFS (Svenska Finlands Skidförbund)—TUL Fiskarsissa, jonka TUL voitti 55—33. TULn edustajat: Unto Kirjavainen, Väinö Kantola, Olavi Virenus, Pentti Kärkkäinen, Urho Niemi, Armas Neuvonen, Esko Kankainen, Alarik Nikula, Boris Tuomi, Arvo Saukko, Olavi Rosendahl, Arvo Talsi, V. Pentikäinen ja A. Mattila. Johtajina Juho Erjama ja Arne Leskinen. Huoltajina Matti Salminen ja Sven Halvorsen.

9. 3. Ensimmäinen jääpalloliitto-ottelu Suomen Palloliitto B—TUL Helsingissä. SPL B voitti 6—4. TULn edustajat: S. Alava, E. Hakala, P. Vahtonen, V. Kaukonen, V. Puhakka, P. Tammilaakso, M. Mikola, N. Miettinen, O. Venho, E. Flinck ja M. Hurme, varamiehet V. Suominen, G. Forsblom, A. Haavisto, L. Jantunen ja T. Laine. Johtajana K. Altti ja huoltajana E. Vuorimaa.

22. 5. Velodromin vihkiäisjuhlassa Helsingissä liitto-ottelu Suomen Pyöräilyliitto—TUL 10 kierroksen partioajossa, jonka edellinen voitti. TULn edustajat: Axel Askolin, Erkki Jalonon, Armas Salonen ja Kalle Lahtinen.

15.—16. 6. Toinen yleisurheiluottelu TUL—SFI Turussa, jonka TUL voitti 102—101. TULn edustajat: Into Rinne,

Tyko Vanne, Väinö Gustafsson, Tauno Heliö, Helge Matsi, Reino Lehti, Sigurd Vendelin, Rauni Salmi, Matti Vilenius, Vilho Hellen, Mauno Tamminen, Arne Hyryläinen, Arvo Karttu, Artturi Karttu, Tauno Sundstedt, Kuuno Honkonen, Arne Vienonen, Mauno Hurme, Erkki Autonen, Tapio Rautavaara, Veikko Nyqvist, Ilkka Penttinen, Paavo Reunanen, Yrjö Lehtilä ja Risto Lindfors. Johtajana Väinö Koivula ja huoltajana Aulis Oksa.

Muut yhteistoimintakilpailut.

Edellä mainittujen liitto-ottelujen lisäksi toimeenpantiin eri aloilla yhteistoimintakilpailuja seuraavasti:

	1.	2.	3.	4	5.	Yht.
Hiihto ¹⁾	—	—	—	2	6	8
Jalkapalloilu	—	—	—	—	8	8
Jääpalloilu	—	—	—	—	9	9
Koripalloilu	—	—	—	—	1	1
Luistelu	1	—	—	—	1	2
Nyrkkeily	—	2	—	—	3	5
Paini	—	2	—	3	5	10
Pesäpalloilu	—	—	—	—	7	7
Pyöräily	—	—	4	—	—	4
Uinti	1	1	—	—	—	2
Yleisurheilu	1	14	13	—	—	28
						<hr/> 85

Maaottelumarssi.

Juuri ennen sotaa päättyi Ruotsin ja Suomen välinen maaottelumarssi, jonka järjestämisestä Suomessa pääliitot SVUL ja TUL vastasivat. Tässä järjestötoiminnallisessa mielessä huippuunsa kehitetyssä kilpailussa saatiin Suomessa liikkeelle maksimiaman alittaneita henkilöitä 1.507.111 ja Ruotsissa 954.000. Tulos osoittaa, että se työ, jonka liittomme on mäsaurheilun hyväksi tehnyt on ollut erikoisen kiitollista ja on sitä pidettävä tärkeänä pohjatekijänä tämänlaatuisten saavu-

tusten syntymiselle. Maaottelumarssia voidaan pitää myös meidän liittomme loistavana saavutuksena, sillä järjestelyn toisesta puolestahan huolehti TUL. Ja nimenomaan organisaatorisessa mielessä seurojemme vanhastaan joustava toimitsijakoulutus liitti tämän historiallisen suorituksen yhteydessä kauniimmat saavutukset tililleen. Kunnian voi jokainen TULn jäsen vaatia itselleen. Taloudellisestihan piirikunnat täten myös saivat tarpeellista hyvitystä.

"Kaikki mukaan"-hiihto.

SAK—TUL-yhteistoimintasopimuksen ainoaksi ulospäin näkyväksi seuraukseksi muodostui toimintakertomusvuonna "Kaikki mukaan"-hiihto, jonka järjestäjänä toimivat TULn seurat. Osanottajina oli sekä ammattiyhdistys- että urheiluväkeä. Osanottajia ilmoitettiin liittoon 13.221, mutta tätä tulosta on pidettävä todellisuutta huomattavasti pienempänä. Tästä tilastosta TULn jäseniä oli 10.751 ja SAKn jäseniä 2.470.

TULn osanottajamäärä jakaantui eri piirikuntien kesken seuraavasti:

- 1) Tampere 1.768
- 2) Länsi-uusimaa 1.274
- 3) Varsinaisuus 1.193
- 4) Keski-suomi 998
- 5) Helsinki 849
- 6) Kymi-laakso 805
- 7) Satakunta 740
- 8) Häme 599
- 9) Kuopio 569
- 10) Etelä-saimaa 507
- 11) Oulu ja Perä-pohjola 420
- 12) Etelä-savo 255
- 13) Lahti 228
- 14) Pohjanmaa 199
- 15) Porvoo 190
- 16) Karjala 187

NAISTEN TOIMINTA.

Kurssitoiminta.

Jos liiton toiminta olisi saanut jatkaa rauhanomaisissa olosuhteissa, naisten kurssitoiminta olisi noussut ennätysmäiseksi. Vuoden alussa järjestetty naisten neuvottelukokous antoi piirikunnille innostusta toimitsija- ym. kurssien järjestämiseen. Samoin uusin harrastusala, koripalloilu, antoi aiheita neuvontatilaisuuksien toimeenpanemiselle. Sota-ajasta huolimatta kurseja järjestettiin eri aloilla milloin liiton, milloin piirikuntien toimeenpanemina.

Erikoisesti on mainittava naisyleisurheilijain valmennuskurssi, joka ensimmäisenä kokeiluna johti erinomaisiin tuloksiin ja siten innostaa jatkamaan samaan suuntaan.

Pajulahdessa ehdittiin järjestää ainoastaan yhdet kurssit, jotka kuitenkin osanottajamäärältään kohosivat Pajulahden tähänastisista kurseista suurimmiksi. Samoin olisi varmasti käynyt muilla kurseilla, jotka sodan puhjettua oli peruutettava, koska voimistelukoti oli luovutettava muihin tarkoituksiin.

Kuluneen vuoden aikana järjestettiin seuraavat naisten kurssit:

	Päiviä	Osanottajia
<i>Koripallokurssit Helsingissä 27. 1.—9. 2.</i>	6	36
Ohjaajina valmistelunopettajat Annikki ja Kalle Karvonen.		
<i>Toimitsijakurssit Tampereella 25.—26. 1.</i>	2	92
Luennoitsijoina Meeri Silvan, Lilli Pesonen ja Greta Rajala.		
<i>Ohjelmakurssit Turussa 16.—18. 2. ....</i>	3	64
Ohjaajana Liisa Ahonen.		
<i>Koripallokurssi Turussa 19.—21. 2. ....</i>	3	—
Ohjaajana Lipe Marjanen.		
<i>Ohjelmakurssi Kemissä 8.—10. 3. ....</i>	3	12
Ohjaajana Liisa Ahonen.		
<i>Toimitsijakurssit Hämeenlinnassa 13.—</i>		

14. 4.	2	23
Luennoitsijoina Meeri Silvan, Liisa Ahonen, Greta Rajala ja Sally Virtanen.		
Koripallokurssit Tampereella 23.—25. 4. ...	3	42
Ohjaajana Eila Rinne.		
Yleisurheilukurssit Oulunkylässä 25.—31. 5.	7	18
Ohjaajina Onni Metsistö ja Liisa Ahonen. Luennoitsijoina Väinö Leskinen, Väinö Koivula ja Johannes Heikkinen.		
Voimistelunohjaajien alkeiskurssi Pajulahdessa 3.—20. 6.	18	62
Ohjaajina Unelma Melkko, Kaija Kärkäinen, Anni Flinck ja Sylvia Lehtoranta. Luennoitsijoina Väinö Leskinen, Lempi Lehto ja Greta Rajala.		
Ohjelmakurssi Turussa 31. 10.	3	30
Ohjaajana Maija Varmaala.		
Ohjelmakurssi Tampereella 15.—17. 11. ...	3	24
Ohjaajana Maija Varmaala.		
Ohjelmakurssi Helsingissä 30. 11.	1	30
Ohjaajana Maija Varmaala.		
Ohjelmakurssi Oulussa 4.—6. 11.	3	—
Ohjaajana Helmi Lahtinen.		
Ohjelmakurssi Lappeenrannassa 6.—7. 11. 2	—	—
Ohjaajana Taimi Hirvonen.		
Ohjelmakurssi Vaasassa 7.—9. 11.	3	—
Ohjaajana Helmi Lahtinen.		

Voimistelutoiminta.

Sodan puhkeamisesta huolimatta naisten voimistelutoiminta jatkui vilkkaana. Naistoimikunna kehoituksesta se viihdytystoimintana kohdistettiin sotasairaalan potilaisiin, rintamamiehiin ja kotirintaman viihdyttämiseen. Tämä toiminta sai vuoden loppupuolella yhdistyneenä asutuskeskuksiemme

piirikuntien viihdytystoimintaan erittäin huomattavat puitteet.

Helsingin Työväen Naisvoimistelijain joukkue, johon kuuluivat Taimi Hirvonen, Sylvi Mutikainen, Mirjam Pettinen, Meri Heinonen, Helga Iivonen, Sylvi Pajula ja Paula Karma sekä Maija Varmaala, Sylvia Lehtoranta, Eino Rauvala ja johtajana Greta Rajala, vieraili 11. 9.—29. 10 rintamalla. Esiintymisiä oli 50, joista puolet kenttäsaaraloissa ja loput joukko-osastoissa.

3. 10.—24. 10 vieraili liitostamme toinen joukkue, tampere lainen yhdistelmä Meri Silvanin johdolla, johon kuuluivat Aira Autio, Anni Flinck, Maiju Juvonen, Kaarina Kivekäs, Elma Mattsson, Annikki Pakkala, Inkeri Riihimaa sekä Niilo Heino ja Toivo Manninen soittajina, rintamalinjoilla. Kokosytyksiä oli 20 ja osasuorituksia useita kymmeniä.

Vuoden lopulla lähti vielä toinen tamperelaisjoukkue kiertueelle ollen matkalla 13. 12.—41.—10. 1.—42. Joukkueeseen kuuluivat: Laina Kivelä johtajana, Vieno Penttinen, Helena Kotiranta, Lea Helander, Eva Heikkilä, Lempi Vanhala sekä säästäjinä ja muina avustajina Armas Piispanen, J. Ikävalko, Y. Hämäläinen ja Y. Vallenius. Joukkueella oli esiintymisiä koko ohjelmallaan 33 ja lisäksi huomattava määrä osalla ohjelmaa.

Naisten viihdytystoiminnalla on ollut erinomaisen suuri merkitys ei yksistään viihdytystehtävissä sinänsä, vaan myös puhtaasti naisten toiminnan ylläpitäjänä ja liittomme voimistelutoiminnan mainostajana.

Naisten piirijuhlavoimistelun neuvonta.

23. 2.—25. 3.—41 piirijuhlavoimistelun neuvontatilaisuuksissa kaikissa piireissä, ohjaajana naisjärjestäjä Liisa Ahonen.

	Osanottajia
Eteläsaimaa	31
Eteläsavo	18
Häme	29

Karjala	30
Keskisuomi	23
Kuopio	34
Kyminlaakso	62
Lahti	16
Länsi-uusimaa	28
Oulu ja Peräpohjola	12
Pohjanmaa	28
Porvoo	28
Satakunta	37
Varsinais-suomi	37

Naistoimikunta toimeenpani Helsingissä Eläintarhan urheilukentällä 24. 8. naisten sotamestaruuskilpailut yleisurheilussa. Osanottajia oli 43 ja viesteihin osallistui 8 joukkuetta. Keihäänheitossa Helsingin Tarmon Lipe *Marjanen* teki uuden ennätyksen tuloksella 38,85.

Näiden mestaruuskilpailujen innostamana Tampereen piirin naiset järjestivät kilpailukauden päättäjaisiksi naisten omat yleisurheilukilpailut 21. 9. TUL:n avustusrahaston hyväksi. Järjestäjinä toimivat TY, PiST, TKT, TS, TT ja TKV. Osanottajia oli 44.

Muu toiminta.

Kevätkaudella naisten voimistelutoiminta oli huipussaan. Vaikuttavimpana tekijänä siihen olivat luonnollisesti piirijuhlat ja valmentautuminen niihin, mutta piirit ja seurat toimeenpanivat myös omasta aloitteestaan runsaasti juhlia. Näiden eri juhlien lukumäärästä saa jonkunlaisen käsityksen niistä 34:stä palautetusta tiedustelukavakkeesta, joiden mukaan 34 seuran aloitteesta kevään kuluessa oli järjestetty omia juhlia tahi esiintymisiä muiden järjestöjen juhlissa yhteensä 253 tilaisuutta. Jos kaikista seuroista tiedustelukaavakkeet olisi ehditty palauttaa, esiintymisten lukumäärä olisi tuhansissa.

2. 2. Turun Toverien naisjoukkue vieraili Tampereen Yrityksen voimistelujuhlassa. Samoin naistoimikunta valistus-

viikkonsa päättäjaisiksi järjesti liikuntamatinean Kansallisteatterissa 20. 4., jolloin vierailevana joukkueena esiintyi yhdistetty turkulainen naisvoimistelujoukkue.

TIEDOITUS- JA VALISTUSTOIMINTA.

Piirijuhlat.

Liittomme sisäisesti ja ulkonaisesti huomattavimpana saavutuksena mainostuksellisessa ja järjestöllisessä mielessä oli piirijuhlien aikaansaaminen liiton jokaisessa piirikunnassa. Tämä tapahtui ensimmäisen kerran liiton olemassaolon aikana, ja sitä edelsi mahdollisimman voimaperäinen valmennustoiminta.

Valmistautumisen perinpohjaisuudesta ja eri piirien keskuudessa vallinneesta innostuksesta antaa seuraava liiton järjestäjien kokoama tilasto seurojen voimisteluohjaajille järjestetyistä opastustilaisuuksista kiintoisan kuvan.

Piirikunta	Miehiä	Seurasta	Naisia	Seurasta	Yhteensä	Seurasta
Eteläsaimaa	13	6	18	6	31	6
Eteläsavo	8	5	10	6	18	7
Häme	14	8	15	7	29	10
Karjala	7	3	23	4	30	5
Keskisuomi	9	6	14	8	23	9
Kuopio	17	10	17	10	34	13
Kyminlaakso	24	12	38	13	62	14
Lahti	7	6	9	3	16	6
Länsi-uusimaa	16	10	12	8	28	11
Oulu ja Peräpohjola	6	4	6	3	12	5
Pohjanmaa	9	5	19	9	28	7
Porvoo	21	7	7	2	28	7
Satakunta	21	14	16	8	37	15
Varsinais-sumi	37	18	64	15	101	33
	209	114	266	102	477	150

Tampere.

Tilastoa

Piirikunta	Tilasto- kaav.pal. seur.	Miehiä			Naisia			
		1940	1941	± ero	1940	1941	± ero	
Eteläsaimaa	4	290	306	+ 16	55	66	+ 11	
Eteläsavo	2	67	148	+ 81	36	26	- 10	
Helsinki	12	1.149	1.175	+ 26	762	844	+ 82	
Järvenpää	4	246	257	+ 11	121	95	+ 26	
Karjala	7	250	205	- 45	56	74	+ 18	
Keskisuomi	6	481	483	+ 2	174	158	- 16	
Kuopio	5	311	374	+ 63	78	90	+ 12	
Kyminlaakso	17	2.011	2.196	+185	673	736	+ 63	
Lahti	5	182	186	+ 4	57	74	+ 17	
Länsi-uusimaa	9	654	626	- 28	138	165	+ 27	
Oulu ja Peräpohjola	3	187	178	- 9	79	80	+ 1	
Pohjanmaa	5	244	238	- 6	85	111	+ 26	
Porvoo	1	29	31	+ 2	8	7	- 1	
Satakunta	10	684	726	+ 42	196	221	+ 25	
Tampere	27	2.138	1.940	-198	1.332	1.478	+146	
Varsinais-suomi	15	1.190	1.079	-111	411	458	+ 47	
		132	10.113	10.148	+ 35	4.261	4.683	+422

Utteran valmennustyö johti myös erinomaisiin tuloksiin. Kun piirijuhlien sarja Turussa aloitettiin, nooteerattiin heti yleisöennätys, joka osanottajineen päivineen kohosi yli 11.000. Tämä suunta jatkui muissakin piirikunnissa muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, jolloin sää- tai muut olosuhteet heuttivat haittoja. Niinpä Tampereella oli yleisöä yli 7.000 ja kulkueessa 2.165 henkeä, Helsingissä yleisöä 1.810, kulkueessa 1.500 henkeä, Kyminlaaksossa yleisöä 2.500 henkeä, kulkueessa 1.218, Eteläsaimaassa yleisöä 2.000 henkeä jne.

Piirijuhlilla antaa ylläoleva tilasto mielenkiintoisen kuvan. Tällöin on luonnollisesti huomattava, että tiedot ovat tarkis-

jäsenmäärästä

Poikia			Tyttöjä			Yhteensä		
1940	1941	± ero	1940	1941	± ero	1940	1941	± ero
149	184	+ 35	75	102	+ 27	569	658	+ 89
27	4	- 23	27	—	- 27	157	178	+ 21
1.204	1.096	-108	614	604	- 10	3.729	3.719	- 10
158	123	- 35	108	123	+ 15	633	598	- 35
109	99	- 10	58	55	- 3	473	433	- 40
111	173	+ 62	99	136	+ 37	865	950	+ 85
250	359	+109	52	55	+ 3	691	878	+127
1.221	1.189	- 32	911	810	-101	4.816	4.932	+116
56	70	+ 14	26	34	+ 8	321	364	+ 43
303	339	+ 36	149	196	+ 47	1.244	1.326	+ 82
97	126	+ 29	49	61	+ 12	412	445	+ 33
60	66	+ 6	98	96	- 2	487	511	+ 24
12	12	—	3	4	+ 1	52	54	+ 2
504	518	+ 14	165	250	+ 85	1.549	1.715	+166
1.465	1.532	+ 67	1.059	978	- 81	5.994	5.903	- 91
770	873	+103	466	601	+135	2.937	3.011	+ 74
6.496	6.763	+267	3.959	4.105	+146	24.929	25.675	+746

tamattomat, joskin ne yleensä pohjautuvat piirisihteereitten ilmoituksiin.

Numerot osoittavat, että liittomme jäsenistö monissa piireissä oli melkein pä sataprosenttisesti jalkeilla. Tunnustus näin erinomaisesta saavutuksesta lankeaa ensi sijassa niille utterille toimitsijoille piireissä ja seuroissa, jotka juhlien järjestelyistä ja ennakkovalmistuksesta vastasivat.

Uintikoulut.

Liiton seuroista järjestivät uintiopetusta paikkakunnillaan ainakin Turun Työväen Uimarit, Porin Pyrintö ja Vaasan

Toverit. Oppilaita oli yhteensä 1.013, joista maistereiksi vihittiin 95 ja kandidaateiksi 148.

Kuntoisuusmerkkisuoritukset.

Naisten voimistelumerkkejä, hopeisia	154
” ” ” kultaista	56
Naisten urheilumerkkejä, hopeisia	106
” ” ” kultaista	42
Tyttöjen urheilumerkkejä	116

NUORTEN TOIMINTA.

Poikaurheilupäivät.

Liiton poikaurheilupäivät järjesti Tampereen piirikunta jo toisen kerran perättäin Tampereella 23.—24. 8. Osanottajia oli 165 poikaa eri puolilta maata. Osanottoa heikensi se, ettei päiviä varten saatu rautatiealennusta. Tästä huolimatta päivien tulostaso kohosi erinomaisen korkealle ja monta lupaavaa kykyä nousi pinnalle.

Tämän lisäksi useimmat piirikunnat järjestivät piirikunnalliset poikaurheilupäivänsä, joissa osanottajia oli toista tuhatta.

Muu toiminta.

Tänä aikana, jolloin aktiiviainees miehisten miesten osalta päivä päivältä menettää jäseniä, on erikoisella tyydytyksellä merkittävä muistiin poikiemme loistavat saavutukset yhteisissä kilpailuissa. Tulokset sellaiset kuin Voitto Jalavan 11. 1. sadalla metrillä, A. Rantalan 4.21,6 1.500 metrillä, U. Putkonen 624 pituudessa ja R. Holmbergin 53,5 400 metrillä sekä Lohjan Sundholmin 60 metrin ylitys poikain keihäässä puhuvat selvää kieltään.

Samoin on tässä yhteydessä merkittävä Porin Aatos Laineen erinomaiset tulokset vapaauinnissa ja matka Breslaun nuorisokisoihin.

Poikain toiminnan huipputapaukseksi muodostui ”maatelu” Ruotsia vastaan Tukholmassa yhdessä Suomen Poikaurheiluliiton poikien kanssa, jonka Ruotsi tosin voitti, mutta jossa Voitto Jalava voitti ainoana suomalaisena lajinsa 100 metrin juoksun.

Tyttöjen toiminta.

Sodasta huolimatta tyttöjen toiminta on päässyt esittäytymään liittomme piirissä. Onkin syytä merkitä aikakirjoihin se valtava tyttöjen joukko, joka talvi-iltaisain voimistelu-saleilla, keväisin retkeillen, kesäisin uiden, leikkien, leiri-toimintaa harrastaen ym. sekä kaikenlaisissa juhlissa viehättävine pikku ohjelmineen valloittaa yleisön. Tuo aines on se, josta tuleva työläisnaisurheilijapolvi kehittyy entistä tehokkaammaksi osaksi liittomme toiminnassa.

OMATOIMISUUS.

On syytä erikoisesti alleviivata seurojen ja piirien omaloitteisuutta eri toiminta-aloilla, sillä poikkeuksellisina aikoinahan eivät keskitetyt muodot nimenomaan järjestötoiminnassa pääse esittäytymään. Tämä omatoimisuus on esiintynyt erikseen varsinkin liiton voimistelu- ja juhlatoinnin tehostamisessa, piirikuntien järjestämissä viihdytyskiertueissa, seurojen juhlissa ja kilpailuissa j.n.e. Näin on myös karutettu liiton avustusrahaa ja siten helpoitettu liittomme kaatuneiden jäsenten omaisten toimeentuloa. Tätä omatoimisuutta on syytä kehittää edelleen, sillä sen ohessa kehittyvät myös uudet toimintamuodot.

TILASTOT.

Sota-aika huomioiden on luonnollista, etteivät monet seurat ole palauttaneet niille vuoden alussa lähetettyjä tilastokaavakkeita. Vuosikertomuksen painoon mennessä kaavakkeita palautettiin 132 kpl., eniten Tampereen ja Kymnlaakson piirikunnista. Näiden tietojen perusteella saadaan ylläolevassa mie-

Tilastoa

Piirikunta	Muk. oll. seurojen määrä	Poisoll. seurojen määrä.	Juhl-	
			Miehiä	Naisia
Eteläsaimea	8	4	78	126
Eteläsavo	8	10	60	80
Helsinki	24	3	—	—
Häme	—	—	—	—
Karjala	7	8	108	68
Keskisuomi	11	22	141	152
Kuopio	14	14	240	146
Kyminlaakso	—	—	—	—
Lahti	7	4	—	—
Länsiuusimaa	20	13	370	225
O. ja Peräpohjola	7	13	72	82
Pohjanmaa	—	—	—	—
Porvoo	—	—	—	—
Satakunta	16	10	160	150
Tampere	30	11	573	724
Varsinais-suomi	24	15	780	480
	176	127	2582	2233

lenkiintoinen tilasto jäsenmäärästä vuoden 1941 aikana.

- 1) Osoittaa, kuinka monta seuraa asianomaisesta piirikunnasta on palauttanut tilastokaavakkeen.
- 2) + = jäsenmäärän lisäys, — = jäsenmäärän vähennys.

Kuten ylläolevasta selviää, ei sota vuoden 1941 aikana aiheuttanut vähennystä liiton jäsenmäärässä, vaan sen mukaan voidaan päinvastoin olettaa jäsenmäärän kevään vilkkaan toiminnan ansiosta lisääntyneen. Jäsenmäärä oli v. 1940 lopussa 44.574.

Nyt tilasto 132 seurasta, joka merkitsee tilastoa liiton $\frac{1}{3}$

piirijuhlista.

kulkueessa:			Yhteisvoimisteluesityksissä:						
Poikia	Tyttöjä	Yht.	Miehiä	Naisia	Poikia	Tyttöjä	Yht.	Yleisöä	
123	192	519	49	123	121	185	478	2.000	
30	10	180	35	80	10	30	155	300	
—	—	1.500	—	200	—	112	312	1.810	
—	—	530	98	166	184	—	448	1.300	
73	60	309	78	66	73	59	276	430	
54	137	484	52	141	39	132	364	400	
100	152	638	90	136	100	152	478	1.300	
—	—	1.218	60	300	550	—	910	2.500	
—	—	291	42	108	—	—	150	700	
211	245	1.051	176	221	211	245	853	1.002	
70	94	318	57	80	68	92	297	509	
—	—	589	36	180	96	197	509	2.500	
—	—	104	22	13	—	17	52	400	
140	150	600	93	140	127	158	518	1.160	
404	464	2.165	121	455	242	334	1.152	7.500	
450	430	2.140	233	427	325	420	1.405	9.650	
1655	1934	12.636	1242	2836	2146	2133	8.357	33.461	

jäsenmäärästä, osoittaa 740 jäsenen lisäystä. Kerrottuna kolmella saadaan liiton koko jäsenmäärän lisäykseksi likimääräisesti 223, joka tulos luonnollisesti ei vastaa tällä hetkellä todellisuutta, mutta osoittaa mihinkä suuntaan talvisodan jälkeen oltiin kulkemassa, joka suunta toivottavasti jatku rauhan jälleen palattua.

TALOUS.

Kertomusvuoden toiminta näytti taloudelliselta kannalta mitä suotuisammalta, kun sitä lähdettiin aloittamaan. Erikoi-

sesti tähän vaikutti edellisen vuoden syyskuussa aloitettu veikkaustoiminta, joka teki urheilujärjestöille mahdolliseksi huomattavasti syventää ja laajentaa sekä kurssi- ja neuvonta-toimintaansa että varsinaista kilpailutoimintaansa. Ja kuten jo toisessa yhteydessä on huomautettu, suunnitelmat olivatkin ennätyskellisen laajat ja niihin varatut määrärahat varsin korkeat. Ja vaikka sota tuli väliin käytettiin valistustyöhön kaiken kaikkiaan 501.175: 60. Edelleen suunniteltiin suurarparaisten toimeenpanoa, joihin saatiin lupa ja joiden tuloilla oli tarkoitus rahoittaa voimistelu- ja urheilukodin oppilasasuntolan rakennussuunnitelma, mutta toteuttaminen siirtyi tulevaisuuteen.

Kuten toimintakertomuksesta monessa yhteydessä lähemmin selviää, sota aiheutti liiton taloudelle tappiota, joskin tilinpäätöksen osoittamaa summan 58.513: 70 on pidettävä johtensakin siedettävänä.

TYÖVAEN URHEILULIITON OMAISUUSTASE 31. 12. 1941.

Varat:

Rahatili:

Rahaa kassassa 278: 40

Pankkitili:

H:gin Työv. Säästö-p. säästöt
 n:o 15055 ..... 128.014: 45
 n:o 23494 ..... 108.605: 80
 n:o 21585 ..... 15.911: 35
 juoksevatili n:o 40 ..... 2.327: 95 249.859: 55

Velallisten tili:

Saatavia asiamiehiltä luettelon mukaan 19.759: 45

Liittoverotili:

Liittoverosaatavia ..... 20.000: —

TUL:n tili:

Ilmoitussaatavia luettelon mukaan ..... 41.329: —

Työläisnaisten Urheilulehti:

Ilmoitussaatavia luettelon mukaan 3.706: 90

Edustajakokousten tili:

Saatavat luettelon mukaan 156.508: 65

Kustannustuotteiden tili:

Varasto luettelon mukaan 64.831: 80

Kiinteistö- ja Kalustotili:

Pajulahti kalustoineen 372.658: 40

Poisto 5 % 18.632: 90 354.025: 50

Kalustoa toimistossa .. 17.267: —

Poisto ..... 17.266: — 1: —

Kirjasto ..... 1: — 354.027: 50

Arvopaperitili:

Osakkeita ja arvopapereita luettelon mukaan 181.741: —

Yhteiskulujen tili:

Postikassa ..... 2.000: —

mk 1.094.042: 25

Velat:

Henkilötili:

Tilivelkoja luettelon mukaan 76.898: 45

Luovutetuilla alueilla toimineiden seurojen liitolle luovutettu omaisuus 44.422: 94 115.321: 39

Rahastojen tili:

Olympiarahasto 214.014: 45

Liittotalorahasto 188.605: 80

Väinö Mikkola-rahasto 30.911: 35 433.531: 60

Liiton avustusrahaston tili

Avustusrahasto 40.453: 30

Pajulahden tili:

Radorahasto 3.402: 30

Pajulahden asuntolarakennuksen tili:

Rakennusrahasto 196.738: 50

Velallisten tili:

V. 1942 kannettuja lehtitilauksmaksuja 3.645: 75

Kilpailutili:

V. 1941 jalkapallosarjarahasto 5.198: 35

Pääomatili:

Edellisten vuosien ylijäämä 354.264: 76

Tilikauden tappio 58.513: 70 295.751: 06

mk 1.094.042: 25

TYÖVAEN URHEILULIITON TULOSTASE

AJALTA 1. 1.—31. 12. 1941.

Tulot:

Valtionavustuksen tili ..... 420.000: —

Veikkaustoimiston tili 247.611: 15

Kustannustuotteiden tili 91.409: 35

Liittoverojen tili 66.302: 70

Korkotili 5.729: 80

Työläisnaisten Urheilulehden tili 3.588: 60

Tilikauden tappio 58.513: 70

mk 893.155: 30

Menot:

Valistustili 501.175: 60

Yleiskulujen tili 226.255: 15

Pajulahden tili 42.195: 95

TUL:n tili 41.359: 40

Kilpailutili 33.832: 80

Künsteistö- ja Kalustotili 35.898: 90

Edustajakokousten tili ..... 12.246: —

Arpajaisten tili 191: 50

mk 893.155: 30

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Työväen Urheiluliiton r.y. liittokokouksen 28 p:nä huhtikuuta 1941 valitsemina tarkastamaan liiton vuoden 1941 tilejä ja toimintaa olemme tämän tehtävän suorittaneet. Tutustuumme liiton tilinpitoa, tilinpäätöstä sekä hallintoa ja hoitoa koskeviin asioihin esitämme arv. liittokokoukselle seuraavan lausunnon:

1. Tilinavaus oli oikea.

2. Liiton kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti ja huolellisesti hoidettu. Tulojen ja menojen viennit kassatilille samoin kuin muutkin tarkastamamme tilimerkinnot totesimme oikeiksi ja perustuivat ne hyväksyttäviin tositteihin. Liittotoimikunnan valitsemat tilien tarkkailijat ovat myöskin tarkastaneet kassan tulo- ja menotositteet sekä niiden kirjaukset eivätkä ole niiden johdosta tehneet muistutuksia.

3. Käteiset rahavarat, jotka laskimme tilintarkastustilaisuudessa, vastasivat rahatilin eroitusta.

4. Talletukset vastasivat tilinpäätökseen merkittyjä määriä ja olivat ne sijoitetut hyväksyttävällä tavalla.

5. Liiton omistamat arvopaperit totesimme olevan tallella.

6. Tilinpäätös oli laadittu oikein.

Olemme myös tutustuneet liittoneuvoston ja liittotoimikunnan pöytäkirjoihin sekä muihin liiton toimintaa koskeviin papereihin. Tarkastuksen perusteella olemme todenneet, että liiton asioita on hoidettu sääntöjen ja liittokokouksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Edelläolevan perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja asianomaisille tilivelvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1941.

Helsingissä, 13 p:nä helmikuuta 1942.

Matti Kajaterä.

Severi Koskinen.

KKn määräämä tilintarkastaja.

TUONEN LEHTI.

Sodan parhaillaan riehussa ei voida julkaista numerotietoja kaatuneista ja invaliideiksi joutuneista jäsenistämme. Voimme vain todeta, että tälläkin kerralla liittomme jäsenet, naiset ja nuoret mukaanluettuina, yriuhrein ovat lunastaneet meille eloon jääneille oikeuden taistella työläisurheilun puolesta suomalaisessa, vapaassa ja kansanvaltaisessa yhteiskunnassa.

Unohtamatta ketään ja asettamatta ketään etutilalle liittomme hiljenty muiston ääreen, jonka aiheet ulottuvat läpi koko työläisurheilun tähänastisen historian: Työväen Urheiluliiton perustajajäsen ja monivuotinen puheenjohtaja TOIVO HENRIK VILPPULA kuoli sydänhalvauksen kohtamana Kangasalalla elokuun 2. päivänä 1941.

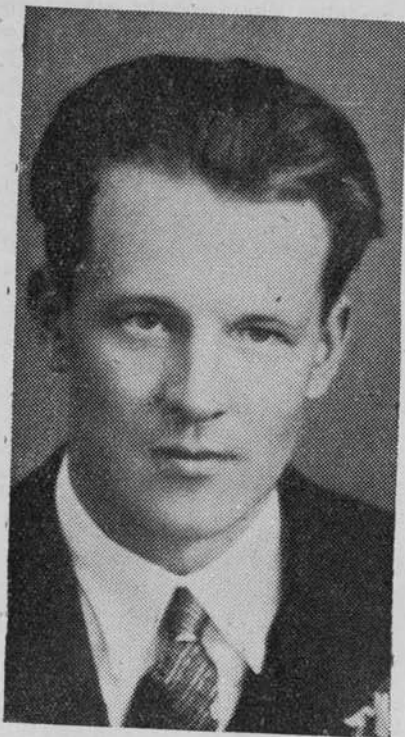

Toveri Vilppula oli nuoruuden aktiiviuransa jätettyään kiireestä kantapäähän työläisurheilija, joka luonteeltaan vaatimattomana ja hiljaisena ei pyrkinyt johtajapaikoille, mutta ansioittensa, rehellisyytensä ja vilpittömyytensä vuoksi paikasta joutui paikalle, joka raskaana aikana vaati rautaista miestä. Toivo Vilppula kuului liittotoimikuntaan lyhyttä poikkeusta lukuunottamatta koko liittomme itsenäisen toiminnan ajan ollen sen puheenjohtajana kaudella 1929—1937.

Elokuun 18. p:nä kaatui itärintamalla yleisurheilujaoston puheenjohtaja ja kahden liittotoimikunnan jäsen HUGO EMIL KANGAS. Hugo Kankaan tunnusomaisimmat piirteet olivat tarmokkuus ja peräänantamattomuus. Hän oli aina valmis ryhtymään toimenpiteisiin, missä vain miestä tarvittiin. Ja minkä hän otti suorittaakseen, sen hän suoritti loppuun saakka. Nimenomaan liiton yleisurheilu menetti Hugo

Kankaassa erään kaikkein tarmokkaimmista eteenpäinvieji-
tään, miehen, joka oli vihkinyt elämänsä yleisurheilun ja
oikean työläisurheilun edistämislle.

Raskas menetys kohtasi liittoa jaostosihteeri ONNI
ARTUR HELENIUKSEN kaatuessa itärintamalla syyskuun
14. p:nä 1941. Onni Helenius kuului niihin liittomme jäseniin,
jotka tekevät pitkän elämäntyön kaikessa hiljaisuudessa työ-
läisurheilun hyväksi vaatimatta itselleen kunniaa tahi näky-

vää palkkiota. Jo poikana hän joutui toimitsijaksi ja valitsi-
kin tämän uran elämäntehtäväkseen. Sanat eivät pysty ku-
vaamaan sitä työmäärää ja sitä intensiivisyyttä, joka oli
leimaa-antavana Onni Heleniuksen työskentelylle eivätkä
myöskään korvaamaan hänen menetystään liiton vastaista
toimintaa silmällä pitäen.

Tuonen viita,
Rauhan viita.
Kaukana on vaino riita,
Kaukana kavala maailma.

Työläisurheilijat!

Ihmiskunta on ainaisen kehityksen kohteena. Samalla ta-
valla kuin purot riisuvat jääpeitteensä ja iloisesti solisten
aukaisevat itselleen uutta uraa, samalla tavalla kevään tullen
ihmisten mielet virkoavat ja usko uuteen, valoisampaan täyt-
tää olemassaolon. Synkät talviyöt häviävät muistojen
joukkoon.

Niin myös tapahtuu suurten hävitysten ja poliittisesti synk-
kien talvien jälkeen. Mutta ne, joilta ainut on jäänyt kentälle
tahi rampautunut —, ne eivät enää koskaan tunne sitä elä-
män kevättä, jota kehityksen kiivaasti eteenpäin kiittäessä
siihen heittäytyneet tuntevat. Jääköön vainajiemme muisto
pysyväisesti mieliimme. Tehköön se työläisurheilun hengen
eläväksi ja kuolemattomaksi.

SISÄLLYSLUETTELO:

	Sivu
Johdanto	3
Järjestötoiminta	3
Muu toiminta	4
Liittokokous	6
Liittoneuvosto	6
Liittotoimikunta	7
Naistoimikunta	8
Jaostot	9
Henkilökunta	10
Julkaisutoiminta	11
Kirjeenvaihto	12
Rekisteriasiat	13
Kurssi- ja neuvontatoiminta	13
Kilpailutoiminta	16
Kansainvälinen kilpailutoiminta	18
Yhteistoiminta	19
Naisten toiminta	22
Tiedotus- ja valistustoiminta	27
Tilastoa piirijuhlissa	28
Nuorten toiminta	30
Tilastoa jäsenmäärästä	32
Talous	34
Työväen Urheiluliiton omaisuustase	34
Työväen Urheiluliiton tulostase	36
Tilintarkastuslausunto	37
Tuonen lehti	38